

Klimatilpasset byrum ved SEB i København.

På hjørnet af Bernstorffsgade og Kalvebod Brygge i København har SEB opført sit skandinaviske hovedsæde. Der er tale om to bygninger, som står i et kuperet og konstrueret terræn over en underliggende parkering. Terrænet er et offentligt tilgængeligt byrum på 7.300 m². Det smyger sig ind i, imellem og rundt om bygningerne og skaber på den måde en rumlig sammenhæng i anlægget. Samtidig sikrer det tilgængelighed for gående og cyklister gennem det grønne strøg, der hæver sig 7 m op over omgivelsernes vejkode, fra SEB over Rigsarkivet til Tivoli Congress Center. Projektet til SEBs byrum er tegnet af SLA i 2005 og frem, og indviet i 2010.

For at opleve det nye byrum fuldt ud, må man bevæge sig gennem det. Rummet bliver større, åbner sig i forskellige retninger og der skabes nye rumlige sammenhænge afhængig af, hvorhen man bevæger sig. Ved opstigningen fra Bernstorffsgade udfolder rummene sig ad hoc som man bevæger sig fremad af den 300 m lange og snoede opstigning. Kigger man tilbage mod byen indrammer bygningerne et udsnit af København. Opstigningen fra Kalvebod Brygge er stejlere. Her er man hurtigt oppe og kan se ud over havnerummet.

Koteringsen er det væsentligste rumskabende træk. Den håndterer funktionelle og tekniske krav fra afvanding, tilgængelighed og belysning til beplantning og rodvenligt bærelag. Den tilbyder forskellige ruter, der passer til skatere, gangbesværede, kunder eller SEBs ansatte. Endelig skaber den en særlig atmosfære ved at fremme det sanselige i både de nære og fjerne omgivelser. Man kan sige, at terrænet appellerer til den flydende intelligens. Flydende intelligens er evnen til at navigere gennem en strøm af informationer frem for at memorere viden, der allerede er erkendt. Informationerne er her terrænskift, varieret beplantning, vejret og andre mennesker, der bevæger sig i byrummet. Ikke to besøg er ens. Næste gang finder de en anden rute og byrummet fremtræder anderledes, fordi det skifter karakter med vejret, lyset, tidspunktet og ens egen sindsstemning. Beplantningen har stor betydning i denne sammenhæng. Træerne og stauderne er placeret på en sådan måde, at anlægget på afstand fremtræder fladt og 2-dimensionelt. Den 3-dimensionelle oplevelse får man kun ved at bevæge sig igennem det. Der er ikke tale om et arrangement, der mimer naturen. Men om en ny måde at se og opleve natur i byen på. Ønsket er at skabe en urban naturoplevelse gennem en formgivning, der tydeliggøre naturens tilstedeværelse som proces, samtidig med at tilgodese klimamæssige tilpasninger og andre funktionelle forhold.

Det er et komplekst byrum skabt af enkle materialer; hvid beton, grøn vegetation, vand i forskellige tilstande og lys.

Den in situ støbte beton har en skridsikker og vandskyende overflade. Overfladearealet er gjort så stort som mulig ved at være foldet op og ned, ind og ud, så det reflekterer så megen indkommende varmestråling, som muligt via en høj albedoeffekt. Herved

skabes et mere køligt mikroklima og en let brise i de varme perioder af året. Dette forstærkes yderligere af 110 vandforstøvere, der genbruger opsamlet regnvand og udspyr let fugtig luft, som spredes med vinden.

Langs bygningernes facader og vinkelret på bygningerne ved hvert andet 2. trin er smalle liniedræn nedlagt. De har samme bredde som dilatationsfugerne på 12 mm. De smalle sprækker leder regnvandet fra betonfladerne til to store regnvandstanke. Herfra pumpes det tilbage via et finmasket netværk af drypslanger i plantebedene og et netværk af slanger under belægningen til vandforstøverne. I meget kraftigt regnvejr ledes overskydende vand fra tankene direkte ned i havnen. Således ender intet regnvand i kloakken og intet regnvand kommer i kontakt med trafikvejene.

Beplantningen står i sprækker mellem de skrånende og plane flader. Der er anvendt både løvfældende og stedsegrøn beplantning, for at få stor vand- og stofomsætning året igennem. Der er anvendt 10 forskellige sorter af stauder og græsser, der varierer mellem høje og lave vækster. De medvirker også til vand- og stofomsætningen i byrummet og bidrager til det lokale mikroklimatiske miljø med vind- og læforhold. Byrummet giver både nytte- og rekreativ værdi til byen.

Stig L Andersson
August 2010